

Høgskolen i Nord-Trøndelag

Saksbehandler: Rolf Diesen
E-post: rolf.diesen@hint.no

Telefon: 74022580
Kontoradresse:

Vår dato: 23.11.2012
Vår ref.: 2012/956

Deres dato: 24.08.2012
Deres ref.:

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO
postmottak@kd.dep.no

HØRING - UTVALGSINNSTILLING OM SAMISK FORSKNING OG HØYERE UTDANNING - LANGS LANGE SPOR

Høgskolen i Nord-Trøndelag (HiNT) har et nasjonalt ansvar for sørsamisk språk og kultur som ledd i lærerutdanningen. Dette ansvaret ønsker HiNT å videreutvikle, innen utdanning så vel som innen forskning. Vår uttalelse knytter seg til situasjonen for sørsamisk innen høgre utdanning.

Til pkt. 6 Styrking av samiske språk:

Rekrutteringen til sørsamisk språk

Vi vil peke på disse fire forholdene, og som kommenteres nærmere i teksten under:

- Det må være mulig å ta sørsamisk språk fra begynnernivå til masternivå. Dette tilbudet må være forutsigbart slik at det kan legges inn i aktuelle program, som lærerutdanningsprogrammene eller egne program for sørsamisk språk og kultur.
- I språkstimuleringen som skal til, må vi søke å bruke morsmålskunnskapen som mange eldre fortsatt besitter, gjennom såkalte mentorordninger.
- Forskriften for norsk lærerutdanning må ha et tillegg som synliggjør og motiverer samiske studenter til å gjennomføre denne utdanningen med sørsamisk språk, og innen normalt studieforløp.
- Det må særskilte tiltak til, eksempelvis i form av mastergradsstipend, for å rekruttere lærere til undervisningen på høgskolenivå.

Begynneropplæring

Det er meget stor interesse for disse emnene. Innen sørsamisk område gjennomføres dette og forrige studieår 6 kurs på nivå begynner/noe viderekommet, der HiNT og SH er involvert.

Dette gjøres i dag med grunnlag i disse dokumentene:

- Sametingets 5-årige voksenopplæringsplan, er Samisk høgskole har ansvar for kursene på høgre nivå.
- FADs handlingsplan for samiske språk, med spesiell vekt på tiltak innen lule- og sørsamisk område
- Kunnskapdepartementets plan, *Nasjonal rekrutteringsstrategi for samisk høyere utdanning*, for tidsrommet 2011 – 2014, der begynneropplæring i språk over et langt perspektiv er viktigste sak, også med prioriteringer mot lule- og sørsamisk språk.

Disse tiltakene er også nevnt i utvalgets innstilling. Vi støtter derfor fullt ut utvalgets forslag under *pkt 1.2.2 Tiltak for går utover eksisterende økonomiske rammer - prioritert liste*, det første kulepunktet – *Det opprettes osv.*

Det er imidlertid et mål for HiNT å kunne legge disse studiene inn som normal og forutsigbar

Postadresse:
Høgskolen i Nord-Trøndelag
Postboks 2501
7729 Steinkjer

Fakturaadresse:
Høgskolen i Nord-Trøndelag
Fakturamottak
Postboks 376 Alnabru
0614 Oslo

Kontakt:
(+47) 74 11 20 00 (tlf.)
(+47) 74 11 20 01 (faks)
postmottak@hint.no
www.hint.no

Organisasjonsnr:
971 575 905

studieportefølje, og dermed sikre finansieringen gjennom de normale ordningene for budsjettfinansierte studier. Det kan ikke være hensiktsmessig at utdanningsinstitusjonene skal få midler til denne undervisningen gjennom så mange ulike kanaler. Det praktiske og faglige samarbeidet med språksentrene og ressursentrene for videregående opplæring er helt sentralt.

Lærerutdanning

Den nye grunnskolelærerutdanningen er regulert gjennom to forskrifter, én for samsik og én for norsk lærerutdanning.

I KDs ingress om Samisk lærerutdanning står dette:

Lærerutdanning i og på samisk tilbys ved Samisk høyskole. Undervisningen skjer i hovedsak på nord-samisk, men det skal være mulig å ta lærerutdanning med særlig vekt på nordsamisk, lulesamisk og sørsamisk språk og kultur. Høyskolene i Bodø og Nord-Trøndelag har ansvaret for å gi undervisning i henholdsvis lulesamisk og sørsamisk språk og kultur som del av lærerutdanning eller som videreutdanning. Samisk høyskole har det nasjonale ansvaret for samisk lærerutdanning og for å koordinere nettverksbygging med de andre høyskolene.

Skal sørsamisk språk være mulig å ta som del av norsk lærerutdanning, må studentene ta det som valgfag eller i tillegg til ordinært studium. Det eneste det kan gå på bekostning av i gjeldende obligatorikk er sidemålet. Det er samtidig viktig at de sørsamiske studentene kan ha kontinuitet i sørsamisk språk fra videregående til 1. klasse i lærerutdanningen. Her bør det inn forpliktende føringer i forskriften for norsk lærerutdanning. I tillegg må institusjonene utvikle egne utdanningsplaner for disse studentene.

Vi vil anta at det er tilsvarende problemstilling for lulesamisk som språk i lærerutdanningen.

Rekruttering til lærerstillinger i høgre utdanning

Skal vi ha mulighet til å rekruttere til lærerstillinger i sørsamisk, må det stimuleres med stipendmuligheter for å ta masterutdanning i språket. På norsk side er det i dag kun én person som har masterkompetanse i sørsamisk språk.

Vi foreslår at det etableres to-årige masterstipend for å ivareta denne rekrutteringen.

HiNT vil understreke betydningen av etableringen av Samisk lærerutdanningsregion - SAK 7. I tillegg har vi opprettet sterkere kontakt til Umeå Universitet, både av hensyn til samordningstiltak innen undervisning og muligheter innen forskning.

Med disse kommentarene som grunnlag tiltrer vi forslagene som er fremsatt i Butenschønutvalgets innstilling.

HiNTs videre planer, til orientering:

Med grunnlag i gjeldende studieportefølje, *Sørsamisk 1 og 2* og *Med joik som utgangspunkt*, arbeider HiNT med disse planene:

- Sørsamisk 3, 30 stp (søknad til KD om opprettelse av nye plasser). Dette må også sees i sammenheng med HiNTs plan om å etablere eget bachelorprogram innen sørsamisk språk og kultur. Samarbeid med Umeå Universitet og Universitetet i Tromsø vil være viktig for videre masterstudier.
- Sørsamisk begynneropplæring 1 og 2, 15 + 15 stp (så langt innen KDs rekrutteringsstrategi). Det er søkt Norgesuniversitetet om igangsetting av et prosjekt: *Å TOLKE ET GEVIR - Nyskapende, visuell fjernundervisning bygd på kommunikativ kompetanse*. (Begynneropplæring i lule- og sørsamisk språk, samarbeid UiN og HiNT)
- Sørsamisk kulturkunnskap 1 og 2, 15 + 15 stp (Søknad Utdanningsdirektoratet /Kompetanse for kvalitet)
- Samisk musikk som sentralt tema innen planlagt masterstudium i musikk (søknad NOKUT).

Innen forskning er vårt mål å kunne levere en søknad til Norges forskningsråd ved søknadsfrist vår 2013. Sentrale områder vil være innen språk, musikk/joik, historie, dokumentasjon. Etablering av nettverk med andre utdanningsinstitusjoner, først og fremst Universitetene i Umeå og Tromsø, og med sørsamiske organisasjoner er i gang.

Med hilsen

Hanne Solheim Hansen
prorektor